

SCHADES BIJ STUCPLATEN PLAFONDS

"SCHERING EN INSLAG"

"Het is echt schering en inslag", stelt Hermen de Hek, expert op het gebied van plafonds en wanden bij het Technisch Bureau Afbouw (TBA). "Scheurvorming en andere schades aan gestucte plafonds waarbij stucplaten op een houten ondergrond zijn gebruikt." Volgens De Hek is dat vooral het geval omdat stukadoors de richtlijn 1.1 niet bekend is of slecht wordt nageleefd. "Ik kom keer op keer dezelfde schades tegen."

De senior technisch adviseur van het TBA hamerde in het verleden al vaker op een correcte werkwijze bij het stucen van plafonds over stucplaten die zijn aangebracht op een houten ondergrond. Maar het lijkt weinig te helpen, want De Hek komt het steeds vaker tegen bij inspecties of schade beoordelingen: scheurvorming, opbollende plafonds, loslatend stucwerk of complete heuvels in plaats van een strak gestuct plafond. En meestal weet hij ook al direct waar het is misgegaan. De Hek: "Wat je heel veel ziet is dat er te weinig schroeven gebruikt zijn bij de montage van de stucplaten op de houten rachsels. TBA richtlijn 1.1 schrijft voor dat je tenminste 4 schroeven moet gebruiken per stucplaat met een breedte van 400 millimeter. Bij stucplaten met een breedte van 600 millimeter gebruik je minimaal 6 schroeven. Ofwel: om de 100 millimeter een schroef. Gebruik je er minder dan gaat een stucplaat na het stucen - door het gewicht van de natte stuc - uithangen en zo ontstaan er bollingen

in het oppervlak." Wat ook nog wel eens gebeurt is dat de stucplaten niet in verband worden bevestigd. Daardoor worden de naden veel te lang, wat de kans op scheuren vergroot.

Geen gaasband

Over naden gesproken. De Hek constateert nog heel vaak dat er gaasband op de naden is aangebracht. De Hek: "Niet doen! Zelfs bij gipskartonplaten en gipsvezelplaten adviseren we tegenwoordig om geen gaasband meer te gebruiken maar papierband of glasvliesvezel. Bij stucplaten mag je gewoon helemaal geen gaasband gebruiken. Daar is het de bedoeling dat je de langsnaden tussen twee platen dichtdrukt met voor dit doel geschikte fabrieksmatig samengestelde gips. En dat je ervoor zorgt dat boven de langsnaden een rug van gips (paddenstoelvorm) gerealiseerd wordt." Eventueel kan op alle naden een minimaal 50 of 100 millimeter brede strook fijnmazig wapeningsweefsel of een papierstrook in

TBA Richtlijn 1.1

De TBA Richtlijn 1.1; 'Gipsgebonden plafondstucwerk op stijve pleisterdraagconstructies, bestaande uit houten of metalen regelwerk met stucplaten' bestaat al sinds 2017. Hermen de Hek: "Gezien het aantal terugkerende schades kan er nog wel wat ruchtbaarheid aan de richtlijn worden gegeven." De richtlijn stelt eisen aan waar de houten (of metalen) ondergrond waarop de stucplaten worden bevestigd moet voldoen, geeft maten en afmetingen voor de rachsels en schrijft voor hoeveel schroeven er gebruikt moeten worden om de platen te bevestigen. Verder wordt uitgelegd waar en hoeveel dilatatievoegen er moeten worden aangebracht, hoe de naden moeten worden opgevuld en waarmee, hoe dik de stuclaag moet zijn en onder welke klimatologische omstandigheden gewerkt moet worden. Ook wordt aanbevolen altijd een proef- of referentievlak te maken.

deze (voeg)gips ingebed worden, maar dit is volgens de richtlijn niet verplicht. De Hek "Het vooraf op de stucplaatnaden aanbrengen van 50 of 100 mm breed zelfklevend wapeningsweefsel belemmert juist het doordrukken van de gips met als gevolg een onvoldoende sterkteontwikkeling van de gestukadoorde plafondconstructie. En dan krijg je dus scheuren."

Minimale laagdikte

Derde voorkomende oorzaak voor scheurvorming is volgens De Hek de dikte van de aangebrachte stuclaag. "Bijna iedereen smeert veel te dun. Geen idee waarom, al krijg ik vaak te horen: 'zo heb ik het geleerd'. Nou, dan heb je het dus fout geleerd." De richtlijn schrijft geen minimale laagdikte voor. Wel wordt er verwezen naar de verplichte minimale laagdikte zoals die is omschreven in het technische merkblad van de desbetreffende leverancier. "Maar", zo stelt De Hek. "ga minimaal uit van 10 millimeter dik smeren. En ik kom

regelmatig plafonds tegen waar het stucwerk maar 2, 3 of 4 millimeter dik is. Dat is echt onvoldoende. De laagdikte van het stukadoorswerk draagt namelijk in belangrijke mate bij aan de buigstijfheid van de plafdafwerking en dus met het verkrijgen van voldoende stabiliteit en sterkte. De combinatie van slecht gevulde langsnaaden en een te dunne stuclaag zorgt bijna altijd voor scheuren. Het plafond is dan gewoonweg niet sterk genoeg. Op de kopse naden heb je hier minder last van omdat die - als het goed is - altijd op een rachel vallen."

Mocht een klant willen dat het gestucte plafond wordt overgeschilderd dan raadt De Hek aan om het plafond eerst met een vliesbehang te behangen en pas daarna te schilderen. "Het vliesbehang zal het oppervlak extra versterken om scheurvorming in de toekomst te beperken."